

Posudek bakalářské práce Lucie Tomanové *Etymologie a její pojetí v češtině*

Bakalantka si vytkla za cíl popsat etymologii jako lingvistickou disciplínu a svůj popis propojit s praktickou aplikací na příkladech cvičení pro 2. st. ZŠ.

Vpravdě ambiciózní téma je uchopeno formou, která etymologii jako lingvistickou disciplínu nepopisuje přímočaře, ale spíše prostřednictvím základních pojmů a východisek a metod zkoumání. Takový přístup je bezesporu legitimní, avšak způsob, jímž je uchopen v posuzované práci, považuji za vysloveně nešťastný. Jakkoli věřím, že aspekty etymologické problematiky, které autorka do své práce zahrнула, vybírala promyšleně a věděla, proč tak činí, postrádám explicitnější popis důvodů jejich výběru a také jejich explicitní propojení. Jinými slovy: etymologická a lingvistická fakta jsou zde kladena jaksi vedle sebe, nejsou však textově propojena tak, aby čtenář nabyl patřičný obraz o etymologii jako lingvistické disciplíně, a přesvědčil se, že sama autorka se v problematice bezpečně orientuje. Jako nosný námět k obhajobě a zároveň podnět k dalšímu rozvoji badatelských schopností tedy navrhuji, aby autorka práce vysvětlila důvod výběru lingvistické problematiky, která je v práci zahrnuta, a nastínila pozici etymologie v rámci obecnělingvistického pohledu na diachronní disciplíny (v čem se např. etymologie liší od historické gramatiky a lexikologie) a její vztah ke strukturním plánům jazyka. Všechny představené základní pojmy a metody zkoumání totiž přímo vyvolávají otázky o poměru etymologie zejména k fonologii, morfologii (morfematice) a k lexiku aj. Značná část textu práce se také zdá být pouze parafrází textů základní etymologické literatury, postrádám rozsáhlejší vlastní přínos autorky práce.

Za přínosná, byť opět s výhradou, považuji navržená cvičení. Zvolené lexikum je motivační, práce se slovníky je svrchovaně žádoucí a vše je přiměřené pro práci na druhém stupni ZŠ. Není však zcela vyjasněno, jak etymologická cvičení *seznámí žáky s etymologií jako lingvistickou disciplínou* (srov. str. 37) a přimějí je *zopakovat si rozdělení jazykových skupin a rodin* (srov. str. 38). Těžiště dosažení těchto cílů patrně bude spočívat v práci učitele, ta však není specifikována.

Práci lze vytknout četné formální nedostatky – nejednotné zacházení se spojovníky a pomlčkami, neslabičné předložky ponechané na konci řádku, překlipy, interpunkční chyby. Bohužel se vyskytují i jazykové nedostatky na hranici tolerovatelnosti: nenáležitá velká písmena u označení jazyků (str. 12), četné jsou též atrakce (*navrhnout několik cvičení poučující o etymologii* – str. 37 aj.), viz vyznačení chyb v oponentském výtisku práce.

Přes uvedené výhrady lze konstatovat, že diplomantka v práci prokázala jistou odbornou erudici a schopnost samostatně odborně pracovat. Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení *dobře*.

V Plzni 22. 8. 2013

PhDr. Martin Prošek, Ph.D.
oponent